

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра мовної підготовки іноземних громадян

МАТЕРІАЛИ

**VI Всеукраїнської науково-практичної студентської
онлайн-конференції
«НАУКОВА СПІЛЬНОТА СТУДЕНТІВ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

08 червня 2023 року

Суми-2023

УДК: 811'243:37(063)

Н 34

Редакційна колегія:

О. П. Сидоренко, кандидат педагогічних наук, доцент;

Л. В. Біденко, кандидат педагогічних наук, доцент;

І. С. Левенок, доктор філософії, викладач

Н 34 Наукова спільнота студентів XXI століття : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної студентської онлайн-конференції / упоряд. : О. П. Сидоренко, І. С. Левенок, Т. Г. Чернишова. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 105 с.

Матеріали містять тексти доповідей учасників VI Всеукраїнської науково-практичної студентської онлайн-конференції «Наукова спільнота студентів XXI століття». Збірник матеріалів конференції підготовлено в рамках першого етапу реалізації Модуля Жан Моне «Європейські цінності міжкультурного діалогу в галузі освіти: міждисциплінарний та інклюзивний підходи» («European values of intercultural dialogue in education: interdisciplinary and inclusive approaches» – EUROVALID), номер 101085224.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст, правдивість наведених наукових результатів дослідження несуть автори опублікованих матеріалів.

УДК: 811'243:37(063)

© Колектив авторів, 2023

© Сумський державний університет, 2023

НАВЧАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ ЯК МЕТОД ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Однією з головних ознак сучасного суспільства є його розвиток на основі інновацій. Цей процес у повній мірі стосується й освітньої галузі [1]. Перед вищими навчальними закладами стоїть завдання постійного підвищення якості освітнього процесу, модернізації його змісту, розробки й впровадження інновацій та інформаційних технологій, пошук нових або реконструкція старих, добре відомих методів навчання, що найбільшою мірою забезпечують активність студентів у навчальному процесі в рамках «моделі студентоцентричного навчання» [4, с.18]. Процес навчання потребує напруженої розумової роботи студента його активної участі в навчальному процесі. Самі по собі пояснення й демонстрація не дадуть стійких знань; цього можна досягти лише за допомогою активного / інтерактивного навчання. Актуальним питанням на сьогодні є пошук нових інноваційних педагогічних форм навчання, які сприяють процесу розкриття пізнавальних можливостей студентів, що і зумовило *мету* нашої роботи: розглянути і описати тренінги як складову інтерактивного педагогічного процесу та довести доцільність використання навчальних тренінгів у навчанні іноземних студентів медичних спеціальностей української мови професійного спрямування.

Аналіз сучасних досліджень з зазначеної теми дозволяє зробити наступні висновки. Використання інтерактивних технологій на заняттях сприяє активізації уваги, мислення, уяви, сприйняття, пам'яті, творчих здібностей, пізнавальних інтересів, що в свою чергу є пріоритетною метою навчально-виховного процесу, забезпечує активний розвиток пізнавального інтересу молоді, підвищує успішність навчання, допомагає сформувати новий стиль відносин у навчальному колективі, коли процес передачі інформації йде не

(лише) від однієї особи до багатьох, а від усіх до всіх. Одним із найбільш перспективних напрямків організації освітнього процесу у закладах вищої освіти є використання викладачами інтерактивних педагогічних технологій, які ґрунтуються на інтенсивному підході, мають практичну спрямованість, формують у здобувачів освіти практичну спрямованість на професійну самореалізацію [2, с. 263]. Серед інших до ефективних практико орієнтованих інтерактивних технологій відносимо тренінг – форма соціально-педагогічної діяльності, спрямована на набуття життєвої компетентності шляхом збагачення як знаннями, так і життєво-практичним та емоційно-особистісним досвідом завдяки використанню інтерактивних засобів навчання.

Термін *тренінг* походить від англ. *train, training* та має низку значень – «навчання», «виховання», «тренування», «підготовка». Тренінг може розглядатися з точки зору різних парадигм: як певний активний акт, під час якого за допомогою позитивного формуються певні / потрібні набори стереотипних поведінкових реакцій або послідовностей дій (патерни поведінки), а за допомогою негативного – «стираються» небажані; як форма активного навчання, мета якого є передача знань, розвиток деяких умінь та навичок; як метод створення умов для саморозкриття учасників та самостійного пошуку ними способів вирішення проблем. Отже, можемо зазначити, що тренінг – метод активного тренування, навчання, виховання та самовиховання, самореалізації; це поглиблення знань, напрацювання навичок, умінь і соціальних установок. Задача тренінгу – напрацювати особистісні, індивідуальні навички, перенести свої теоретичні знання в практичну площину вмінь, навичок і часто (як результат) змінити чи сформувані нове ставлення до чогось. Тренінги передбачають застосування активних форм навчання, орієнтованих на груповий процес, міжособистісну взаємодію та вироблення конкретного досвіду [3]. Навчальний тренінг є формою організації навчання та спосіб розвитку здатності особистості навчатися, процес оволодіння певними видами діяльності, зокрема професійною; процес, що здійснюється в активному спілкуванні на основі постійної взаємодії всіх його учасників, тобто передбачає формування

компетенцій або розвиток наявних; водночас це навчання, що уможливорює залучення досвіду того, хто навчається, у побудову системи нових знань, уявлень, цінностей, орієнтацій, бачення, видів і способів діяльності, а також постійної рефлексії, оцінювання та переоцінки підходів, принципів тощо. Тренінг надає студентам можливість закріпити і поглибити теоретичні знання та практичні навички, здобуті під час вивчення української мови професійного спрямування.

Проведення тренінгу відбувається за певною сталою структурою. Кожен тренінг складається із трьох частин: вступної, основної та заключної [3]. До і після проведення тренінгів здійснюється вхідне та вихідне анкетування (опитування). За допомогою вхідних анкет оцінюються початковий рівень знань та ставлень учасників тренінгу, а порівняння результатів вихідного та вхідного опитування дають змогу оцінити прогрес певних показників у ході тренінгу.

У своїй роботі викладачі кафедри мовної підготовки іноземних громадян активно використовують як окремі елементи, компоненти тренінгу у межах практичного заняття з української мови, так і проводяться, так би мовити, «повномасштабні» тренінги як форму навчання, що значно підвищує рівень вивчення дисципліни, засвоєння теоретичних знань, сприяє формуванню комунікативних та професійних компетентностей студентів. Дослідивши результати проведення навчальних тренінгів у формуванні комунікативної компетентності іноземних студентів-медиків та спираючись на власний досвід роботи можемо констатувати наступне. На просунутому етапі студенти-медики з великою ініціативою долучаються до проведення професійно зорієнтованих навчальних тренінгів, оскільки майбутні лікарі мають можливість практично втілювати отримані теоретичні знання у конкретні ділові імітаційні ігри, у змодельовані професійні ситуації. Під час тренінгів застосовуються такі методи і прийоми, які найбільш повно та ефективно забезпечують реалізацію основних функцій тренінгу, як-то: дискусія, інтерактивні методи і прийоми кооперативного і групового навчання, проблемне навчання, ігрові методи,

професійно зорієнтовані навчальні ситуації, моделювання, методи і прийоми технології розвитку критичного мислення тощо.

Доцільність застосування у навчальному процесі з української мови як іноземної активних методів тренінгової роботи, а саме моделювання ситуації, наближених до реальних (опитування пацієнта в поліклініці та у стаціонарі), рольових ділових ігор (формування діалогів у системі «лікар-пацієнт», «лікар-лікар», «лікар-родичі хворого»), вирішення проблемних ситуацій (повідомлення хворому про тяжкий діагноз, повідомлення родичам про стан здоров'я пацієнта), зумовлена, по-перше, тим фактом, що під час тренінгу гармонійно поєднуються основні види мовленнєвої діяльності: рецептивні (аудіювання і читання) та продуктивні (говоріння і письмо). По-друге, завдання навчального тренінгу передбачають включення у зміст навчального матеріалу нових фактів, зіставлення й протиставлення понять (метод проблемного навчання); допомагають поетапно уводити студентів в атмосферу самостійного пошуку й розв'язання окремих професійних питань, висувати власну гіпотезу, шукати самостійні докази, робити власні висновки (метод евристичної бесіди); спонукають студентів до колективного чи індивідуального розв'язання навчально-професійної задачі шляхом генерації ідей, самостійно запропонованої тези (фасилітована дискусія з елементами «мозкової атаки») тощо. Отже, застосування навчальних тренінгів особливо необхідний у фаховій підготовці майбутніх медичних працівників, оскільки їхня діяльність вимагає постійної розумової активності, прийняття правильних рішень в ситуації вибору, змін самого себе, спрямованих на самонавчання та самовдосконалення.

Професійно спрямований навчальний тренінг відображає суть майбутньої професії, формує професійні якості спеціалістів, є своєрідним "полігоном", на якому студенти можуть відпрацьовувати професійні навички в умовах, наближених до реальних професійних.

За результатами вихідного анкетування можемо зробити наступні висновки: усі студенти (100%) зазначили перспективність та необхідність такої форми організації навчання як професійно орієнтований тренінг. Серед переваг

такої роботи студенти зазначили: створення сприятливого психологічного клімату на занятті, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу; посилення мотивації і активізації навчальної діяльності; дає можливість використовувати наявні знання, досвід, навички спілкування в різних професійних ситуаціях, наближених до реальних. Усі завдання, які виконують студенти під час тренінгу, допомагають виробити навички професійного монологічного та діалогічного спілкування лікаря, вміння ставити питання, слухати та коректно реагувати на висловлювання співрозмовника – пацієнтів, колег-лікарів, родичів хворого. Усі тренінгові завдання включають в себе мовні дії в поєднанні з рухами, мімікою, з використанням предметів, картинок, карток тощо. Аналіз помилок студентів, який проводиться при підведенні підсумків, знижує ймовірність їх повторення в реальній дійсності. А це сприяє скороченню терміну адаптації молодого спеціаліста до повноцінного виконання професійної діяльності.

Отже, спираючись на вищезазначене, можемо стверджувати, що при навчанні іноземних студентів є доцільним та перспективним використання навчальних тренінгів, оскільки тренінгова робота підвищує ефективність навчального процесу, сприяє засвоєнню теоретичних знань та переведенню їх у практичну площину, формуванню комунікативних та професійних компетентностей студентів, допомагає зберегти інтерес студентів до предмету на всіх етапах навчання.

Список використаних джерел

1. Антонюк В. П. Інтеграція вищої освіти України в європейський освітній простір для розвитку людського капіталу. *Журнал європейської економіки*. 2021. Т. 20, № 3. С. 573-595.
2. Астахова М.С., Кравченко Г. Ю. Упровадження тренінгових технологій в освітній процес вищої школи. *Abstracts of V International Scientific and Practical Conference*. Oslo, Norway 2020. P. 262-264.
3. Костенко А. М. Фасилітація: колективне розв'язання проблеми у командній роботі. Тренінг як активна форма роботи (матеріали презентації). URL: https://drive.google.com/file/d/1AOv1Al-2Bv_nvyc--ETv5ss53Bh3f0-k/view?ts=6387064b (дата звернення 10.05.2023).

4. Стратегічний план розвитку Сумського державного університету на 2020 – 2026 роки.
URL: <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=52fedeb8-8e42-ea11-b021-001a4be6d04a&kind=1> (дата звернення 10.05.2023).—

Natalia Pylypenko-Fritsak

Lecturer at the Department of Language Training for Foreign Citizens
Sumy, Sumy State University

Ali Zakia Khaldi, student of МЦ,М-832, Tanzania
Sumy, Sumy State University

DIFFICULTIES OF TRANSLATING MEDICAL SCIENTIFIC TEXTS BY FOREIGN STUDENTS: PROBLEMS AND WAYS TO OVERCOME THEM

Translation of medical scientific texts plays a pivotal role in disseminating research findings and facilitating global collaboration in the healthcare domain. However, foreign students encounter significant challenges when tasked with translating complex medical scientific texts due to linguistic, terminological, and cultural differences. This study aims to investigate the difficulties faced by foreign students during the translation process of medical scientific texts, providing insights into the specific areas that require attention and potential strategies to enhance their translation skills.

Introduction. Medical translation is an important branch of translation activity, regarded as a subset of scientific and technical translation. It is gaining significance due to the increasing cooperation and exchange of knowledge in the medical and healthcare domains, as well as advancements in the industry and technology [4; 5].

Based on the modern literature on the topic of our work, we can state that medicine is a universal theme worldwide. After all, health, especially in our present-day, lies at the core of our lives. Medical translation is a specialized scientific and technical field that enables medicine to truly bridge gaps among people, as it ensures effective communication and exchange of information [3].